

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO
MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

Neformalusis suaugusiųjų švietimas

Saulius Samulevičius,
KPMPC Suaugusiųjų švietimo skyriaus vedėjas

2019-09-13, Vilnius

Suaugusiųjų švietimas

- **Formalus.** Suaugusiųjų mokymo centre, profesinėje mokymo įstaigoje, aukštojoje mokykloje... Išduodamas valstybės pripažįstamas pažymėjimas.
- **Neformalus.** Trečiojo amžiaus universitete, darbo vietoje, formaliojo švietimo įstaigoje ir arba neformaliojo švietimo įstaigoje.
- **Savišvieta.** Ne švietimo įstaigoje, namuose, gatvėje.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo reglamentavimas

LR švietimo įstatymas

16 straipsnis. Neformalusis suaugusiųjų švietimas

1. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo paskirtis – sudaryti sąlygas asmeniui mokytis visą gyvenimą, tenkinti pažinimo poreikius, tobulinti įgytą kvalifikaciją, įgyti papildomų kompetencijų.

2. Neformalusis suaugusiųjų švietimas teikiamas kiekvienam jį pasirinkusiam asmeniui, ne jaunesniam kaip 18 metų.

3. Neformalųjį suaugusiųjų švietimą teisės aktų nustatyta tvarka gali teikti visi švietimo teikėjai. Bendruosius iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijus nustato švietimo ir mokslo ministras.

4. Neformaliojo švietimo būdu asmens įgyta kompetencija gali būti pripažįstama kaip baigta formaliojo švietimo programos (išskyrus studijų programas) dalis švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka arba kaip studijų programos dalis – aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

5. Neformalųjį suaugusiųjų švietimą nustato Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas (toliau – Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas).

17 straipsnis. Savišvieta

1. Savišvietos paskirtis – suteikti galimybes asmeniui nuolat savarankiškai mokytis remiantis supančia informacijos erdve (bibliotekomis, visuomenės informavimo priemonėmis, internetu, muziejais ir kita) ir iš kitų perimama gyvenimo patirtimi.

2. Savišvietos būdu asmens įgyta kompetencija gali būti pripažįstama kaip baigta formaliojo švietimo programos (išskyrus studijų programas) dalis švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka arba kaip studijų programos dalis – aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas

2014 m. liepos 10 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas naujos redakcijos **Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas**.

- įtvirtinta neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymo planavimo, organizavimo bei finansavimo aspektus;
- įteisina koordinuotą neformalųjį suaugusiųjų švietimo planavimą savivaldybėse (koordinatoriai savivaldybėse);
- pagerina suaugusiųjų švietimo galimybes.

2 straipsnis. 4 punktas. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjas – mokykla, laisvasis mokytojas arba kitas švietimo teikėjas (biblioteka, muziejus, trečiojo amžiaus universitetas ir kita įstaiga, įmonė, organizacija, taip pat valstybės narės juridinis asmuo ar kita organizacija ar jų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, kuriems švietimas nėra pagrindinė veikla), teisės aktų nustatyta tvarka turintys teisę vykdyti neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi.

Suaugusiųjų kompetencijų tyrimai

Nuo 2014 m. Lietuva dalyvauja PIAAC tyrime.

OECD PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) tyrimo metu matuojamos kompetencijos, reikalingos suaugusiam žmogui, siekiančiam sėkmingai dalyvauti visuomenėje:

- raštingumas;
- mokėjimas skaičiuoti;
- skaitymo gebėjimai;
- gebėjimas spręsti problemas technologijų pagalba.

Tyrimo duomenys buvo paskelbti 2016 m. Paaiškėjo, kad suaugusieji silpnai geba spręsti problemas pasinaudojant IT pagalba.

Kiti tyrimai:

- Trečiojo amžiaus universitetai Lietuvoje. 2018 m. situacija (2018).
- Trečiojo amžiaus universitetai Lietuvoje: situacijos analizė ir plėtros gairės (2014).

Suaugusiųjų švietimo projektai

Projektas „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“

Projekto **tikslas** – skatinti suaugusiųjų mokymąsi Lietuvoje.

Projekto **tikslinė grupė** - suaugusieji (išskyrus 55-64 m. amžiaus asmenis).

Projekto vykdymo **laikotarpis**: 2016 m. rugsėjo 30 d. - 2020 m. rugsėjo 29 d.

Pagrindinės projekto **veiklos** ir pasiekti **rezultatai** (iki 2019-09-09):

1. Suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymai.

Bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymuose (lietuvių ir užsienio kalbų, skaitmeninio raštingumo, psichologinės pagalbos, pilietinio švietimo, verslumo, tėvų švietimo ir kt.) **60 savivaldybių** dalyvavo ir patobulino bendrąsias ir pagrindines kompetencijas **2678** suaugusieji.

2. Suaugusiųjų neformaliojo švietimo kokybės gerinimas savivaldybėse, tobulinant bendrąsias kompetencijas.

Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi planavimo, projektų rengimo bei įgyvendinimo mokymuose **50 savivaldybių** dalyvavo **724** asmenys, kurie aktyviai dalyvauja mokymosi visą gyvenimą plėtojime.

3. Skaitmeninio turinio suaugusiųjų savarankiškam mokymuisi plėtojimas.

Suaugusiųjų mokymosi informacinė sistema (SMIS) papildyta nauju skaitmeniniu turiniu.

**Suaugusiųjų nuotolinio mokymosi
galimybės suaugusiųjų mokymosi
informacinė sistemoje (www.smis.lt)**

SMIS ir jos teikiamos mokymosi galimybės suaugusiems

Sistema sukurta įgyvendinant ES paramos projektą „Suaugusiųjų švietimo programų ir objektų saugykla – elektroninių mokymosi paslaugų priemonė“.

<https://www.youtube.com/watch?v=C-dgzudLzrs>

SMIS ir jos teikiamos mokymosi galimybės suaugusiems

Poreikis

1. Žemas besimokančiųjų skaičius.
2. Visuomenės senėjimas.
3. Mokytis norinčiųjų yra, bet ribotos galimybės.
4. Darbo jėga stokoja bendrųjų kompetencijų.
5. Įvairios ir spec. poreikių grupės.

SMIS ir jos teikiamos mokymosi galimybės suaugusiems

Tikslas. Sukurti ir įdiegti interaktyvią elektroninio mokymosi paslaugą, kuri sudarytų sąlygas kuo didesnei visuomenės daliai aktyviai dalyvauti tęstinio mokymosi veikloje.

Apie IS ir turinį

SMIS išplečia nuotolinio mokymosi galimybes suaugusiems, kurio turinį sudaro mokomoji medžiaga, skirta gilinti bendrąsias kompetencijas 9 srityse. Tai Gimtoji ir valstybinė kalba, Užsienio kalba, Pilietinis ir politinis raštingumas, Teisinis raštingumas, Kompiuterinis ir skaitmeninis raštingumas, Verslumas, Tarpasmeninė ir tarpkultūrinė komunikacija, Sveikatingumas ir Meninė saviraiška. Viso 500 programų (pamokų).

Tai kompleksinė sistema, kurioje mokymosi turiniu galima naudotis interaktyviai, mokymosi programas sudaro ne tik tekstai, bet ir filmukai, iliustracijos, kita vaizdo ir garso medžiaga bei nuorodos. Suaugusieji dažniausiai neturi daug laiko, o mokymąsi vertina labai praktiškai – ar jiems tai naudinga. Todėl viena mokymosi programa vidutiniškai trunka apie 20 minučių, o jos pabaigoje galima patikrinti, ko išmokai.

Pradžia

Mokymosi programų paieška

Forumas

Kiti mokymosi šaltiniai

Užsienio kalba

Gimtoji ir valstybinė kalba

Kompiuterinis ir skaitmeninis
raštingumas

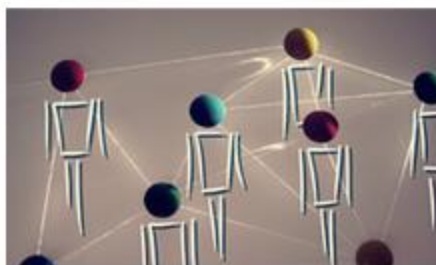
Verslumas

Teisinis raštingumas

Pilietinis ir politinis raštingumas

Tarpasmeninė ir tarpkultūrinė
komunikacija

Sveikatingumas

Meninė saviraiška

Ačiū už dėmesį!